

B. A. 6th SEMESTER (Honours) EXAMINATION, 2022

Sanskrit

Course Code : AHSNS 603 DSE-3

Course ID : 60916

Course Title: Kāvya

Full Marks: 40

Time: 2 Hours

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

UNIT I

1. अधोलिखितेषु पञ्चप्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या लघुतया च समाधेयाः । (2 X5=10)
- वामनमतमनुसृत्य 'अलङ्कारः' इति पदस्य अर्थद्वयं व्याख्यायताम् ।
 - सत्काव्यरचनायां 'दृष्टाऽदृष्टार्थ'मित्यनेन किं बोध्यते ?
 - वामनमतानुसारेण 'सतृणाभ्यवहारी' इति पदस्य अर्थद्वयं विशदीक्रियताम् ।
 - 'शास्त्रतस्ते'- अत्र 'ते' इत्यनेन किं बोध्यते ? सूत्रस्यार्थः लेखनीयः।
 - वामनमतानुसारेण काव्यलक्षणं किं ? काव्यञ्च कतिविधम् ?
 - 'न कतकं पङ्कप्रसादनाय' – कस्मिन् प्रसङ्गे वामनेन एवमुक्तम् ?
 - 'तद्विचित्रं चित्रपटवद्विशेषसाकल्यात्'- 'तत्' शब्दस्य कोऽर्थः? 'विशेषसाकल्यात्'-पदस्य प्रयोजनं किम्?
 - 'शब्दपाकः' 'अवेक्षणम्' चेति पदद्वयस्य अर्थः वामनानुसारतः लिख्यताम् ।

UNIT II

2. अधोलिखितेषु चतुर्णां सप्रसङ्गव्याख्या संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च कार्या। (5 X 4 = 20)
- 'काव्यं ग्राह्यमलङ्कारात्' ।
 - काव्यं सद् दृष्टादृष्टार्थं प्रीतिकीर्तिहेतुत्वात्।
 - पूर्वे नित्याः ।
 - समस्तगुणोपेता वैदर्भी।
 - सन्दर्भेषु दशरूपकं श्रेयः।
 - कामशास्त्रं कामोपचारस्य ।

UNIT III

3. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु कस्यचिदेकस्य प्रश्नश्योत्तरं वैशद्येन देयम् । (10 X 1 =10)
- वामनमतानुसारतः गुणालङ्कारयोः पार्थक्यं विशदीक्रियताम्।
 - वामनमतमनुसृत्य काव्यकारणं वैशद्येन आलोच्यताम्।
 - कवीनां भेदान् निरूप्य तेषां स्वरूपं विश्लिष्यताम् ।